

Met grof geschut

Reconstructie van een moordonderzoek binnen de criminale woonwagenwereld

Auteurs

Ilse van Leiden, Bo Bremmers en Henk Ferwerda

Uitgave

Politiekunde nr. 70, 2014. Uitgever: Reed Business
ISBN: 978-90-3524-794-9

Nadat tijdens een achtervolging op de snelweg een man wordt doodgeschoten, start de politie een opsporingsonderzoek. De onderzoeklijnen komen uit bij de criminale woonwagenwereld. Het rechercheonderzoek heeft relatief lang gelopen en daardoor is inzicht verkregen in de (on)mogelijkheden om te recherchen binnen deze doelgroep. De drie kenmerken van de zaak – bijzonder misdrijf, bijzonder opsporingsonderzoek en bijzondere verdachtengroep – maken deze tot een interessante leercasus voor politie en justitie in relatie tot de opsporing en vervolging van dadergroepen uit de criminale woonwagenwereld.

Methode van onderzoek

Het onderzoek is in nauw contact met politie en justitie uitgevoerd. Voor de reconstructie van het rechercheonderzoek en een analyse van de verdachtengroep is het politiedossier uitvoerig bestudeerd en zijn interviews gehouden met betrokken professionals van politie en justitie. Daarnaast zijn open bronnen en literatuur geraadpleegd en zijn interviews gevoerd met wetenschappers. Het onderzoek is gestart op het moment dat de rechtbank de zaak behandelde. Lopende het strafproces is de zaak op de voet gevolgd door het bijwonen van de rechtszittingen. De zaak heeft het gehele traject tot aan de Hoge Raad bewandeld.

Belangrijkste resultaten uit het onderzoek

- Recherchen in het woonwagenmilieu vraagt veel tijd en geduld van het researcheteam.
- Indien de plaats delict en de woonplaats van de slachtoffers of verdachten in verschillende delen van het land liggen, is directe samenwerking tussen regionale politie-eenheden essentieel.
- Het werken met een en dezelfde zaakofficier bij parallelonderzoeken zorgt voor een betere en snellere afweging van de inzet van opsporingsmiddelen.

Via deze VlotBekeken kunt u in korte tijd kennis nemen van de inhoud en belangrijkste resultaten van het door Bureau Beke uitgevoerd onderzoek.
Bureau Beke, Rijnkade 84, 6811 HD Arnhem. T 026 443 86 19.

- Het benutten van lokale kennis door het rechteam is van grote waarde voor het tactisch bepalen van de inzet van opsporingsmiddelen.
- Het direct – vanaf de start laten – meelopen van financieel rechercheurs is belangrijk omdat daarmee kansen voor de opsporing kunnen worden gevonden.
- Het criminele woonwagenmilieu is complex voor de opsporing vanwege de hechte familiebanden en grote, onderlinge solidariteit. Deze kenmerken vragen om een alternatieve manier van recherchen.
- Door de opstart van een parallelonderzoek naar illegale drugspraktijken is de politie dichter bij de opheldering van de moord gekomen.
- Bij de (keuze voor de) inzet van bijzondere opsporingsmiddelen moet rekening worden gehouden met de toepassing van contrastrategieën van de verdachtengroep.
- Er zitten in een criminele woonwagenfamilie weinig lagen tussen de intellectuele leidinggevenden en de operationele uitvoerders. Met goed researchwerk is het daarom mogelijk om via de uitvoerders al snel bij de leiders van de organisatie uit te komen.
- Het gebrouilleerd raken met criminele partners van buiten de woonwagenfamilie vormt een zwakke plek voor de organisatie. Het in de opsporing op zoek gaan naar zwakke schakels die gelieerd zijn aan de criminele organisatie is daarom zinvol.
- Een strategische planning van acties en verhoren is van belang omdat verdachten uit het criminele woonwagenmilieu doorgaans weinig informatie geven om op door te recherchen; er wordt gezwegen.
- Tussen het moment van het misdrijf en de uitspraak van de Hoge Raad ligt – in deze casus – een periode van zes jaar. Het vervolgingstraject kent een opmerkelijke wending. De initiële veroordeling tot moord wordt in hoger beroep omgezet in vrijspraak.
- De 'bijvangst' van het parallelonderzoek is het blootleggen van een criminele organisatie die zich bezighoudt met illegale henneppraktijken.
- In een jarenlang proces moet gewaakt worden voor kennisverlies aan de kant van het openbaar ministerie door kennisoverdracht van de officier van justitie naar de advocaat-generaal terwijl er aan de kant van de verdediging sprake kan zijn van een stabiele kennispositie.
- De zaak staat symbool voor de georganiseerde drugsproblematiek waar met name Zuid-Nederland – actueel - mee kampt.

Meer informatie

Ilse van Leiden, Bo Bremmers of Henk Ferwerda (Bureau Beke) T 026-44 38 619

[Download de pdf](#)

[Bestel de publicatie](#)

